

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

Xe KAMER

A R R E S T

**nr. 218.464 van 14 maart 2012
in de zaak A. 187.643/X-13.711.**

In zake : Wilfried PYPE
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Barteld Schutyser
 kantoor houdend te 1050 BRUSSEL
 Louizalaan 106
 bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

 het VLAAMSE GEWEST, vertegenwoordigd door de Vlaamse
 regering
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Patrick Devers
 kantoor houdend te 9000 GENT
 Kouter 71-72
 bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 21 maart 2008, strekt tot de nietigverklaring van “(d)e beslissing van 21 januari 2008 van de Beroepsinstantie inzake de openbaarheid van bestuur en hergebruik van overheidsinformatie waarbij het beroepschrift van 21 december 2007 (...) van Wilfried Pype en Nelly Werbrouck (...) tegen de beslissing van de stad Torhout van 22 november 2007 voor zover een afschrift van deelplan 7.8/23 wordt geweigerd, ontvankelijk doch ongegrond wordt verklaard”.

II. Verloop van de rechtspleging

2. Bij arrest nr. 208.335 van 21 oktober 2010 heropent de Raad van State de debatten en wordt het door de auditeur-generaal aangewezen lid van het auditoraat gelast met het aanvullend onderzoek.

Bij arrest nr. 214.101 van 23 juni 2011 heropent de Raad van State de debatten en wordt het door de auditeur-generaal aangewezen lid van het auditoraat gelast met het aanvullend onderzoek.

Eerste auditeur Tom De Waele heeft een tweede aanvullend verslag opgesteld.

De verwerende partij heeft een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 16 december 2011.

Kamervoorzitter Roger Stevens heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Chris Schelfaut, die loco advocaat Barteld Schutyser verschijnt voor de verzoekende partij, en advocaat Christophe Wathion, die loco advocaat Patrick Devers verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur Tom De Waele heeft een met dit arrest andersluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3. Voor wat betreft de feitelijke gegevens van de zaak kan worden verwezen naar de uiteenzetting ervan in het arrest nr. 208.335 van 21 oktober 2010.

IV. Onderzoek van de middelen

A. Eerste en tweede middel

Standpunten van de partijen

4.1. De verzoeker voert in het eerste middel, in zoverre dit nog niet werd behandeld in het arrest nr. 214.101, de schending aan van “artikel 32 van de Grondwet, van artikel 7, 13, 14 en 15 van het decreet van 26 maart 2004 van het Vlaamse Parlement betreffende de openbaarheid van bestuur en van het legaliteitsbeginsel doordat de bestreden beslissing zich beroept op de bescherming van het auteursrecht als zijnde een wettige uitzonderingsgrond die het weigeren van een afschrift rechtvaardigt”.

In artikel 7 van het decreet van 26 maart 2004 wordt het principieel recht op passieve openbaarheid gewaarborgd. In de artikelen 13, 14 en 15 worden de uitzonderingsgevallen vastgelegd op grond waarvan hetzij inzage, hetzij een afschrift van een bestuursdocument kan worden geweigerd. In deze bepalingen “wordt het auteursrecht (niet) als een rechtvaardigingsgrond vermeld voor de weigering van het verschaffen van een afschrift van een bestuursdocument”. Bijgevolg miskent de bestreden beslissing artikel 32 van de Grondwet en de artikelen 7, 13, 14 en 15 van het voormelde decreet. Daarenboven schendt de verwerende partij het legaliteitsbeginsel, nu de overheid slechts kan optreden op basis van een wettelijke machtiging.

4.2. De verzoeker voert in het tweede middel, in zoverre dit nog niet werd behandeld in het arrest nr. 214.101, de schending aan van “artikel 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen gecombineerd met de schending van artikel 32 GW, artikel 7 van het decreet van 26 maart 2004 van het Vlaamse Parlement betreffende de openbaarheid van bestuur, (...) en van de beginselen van behoorlijk bestuur, met name het zorgvuldigheidsbeginsel en het vertrouwensbeginsel en het redelijkheidsbeginsel”.

De overwegingen die worden aangehaald om de weigering van het afschrift te verantwoorden zijn niet draagkrachtig en houden een uitholling in van het principiële recht op een afschrift dat door artikel 32 van de Grondwet en artikel 7 van het decreet van 26 maart 2004 wordt verzekerd.

Het is onzorgvuldig en onredelijk “om gewoonweg het auteursrecht in te roepen om daaruit te besluiten dat er automatisch een onmogelijkheid bestaat tot de uitreiking van een afschrift van een auteursrechtelijk beschermd werk”. De wetgeving inzake auteursrechten verhindert op zich niet dat er een afschrift zou kunnen worden afgeleverd. De wet laat aan de auteur immers de mogelijkheid om zijn vermogensrechten te valoriseren. Het bestuur, in casu de stad Torhout, vermag zich dan ook niet te verschuilen achter het auteursrecht om de onmogelijkheid tot het afleveren van een afschrift in te roepen, nu het de ontwerper kan verzoeken om in het kader van de openbaarheid van bestuur reproducties van het werk te verspreiden.

De argumenten van de beroepsinstantie, als zou er geen plicht bestaan voor het bestuur om eerst te vragen aan de auteur of een reproductierecht kan worden bekomen, noch een verplichting om met de ontwerper te bedingen dat er een gratis en onbeperkt reproductierecht moet worden toegestaan voor reproducties in het kader van het openbaar bestuur, zijn niet redelijk en onzorgvuldig.

Daarenboven blijkt in casu niet dat in het contract met de ontwerper een absoluut verbod op reproductie zou staan. Evenmin blijkt dat het bestuur de vraag heeft gesteld aan de ontwerper om een afschrift te mogen afleveren en dat dit verzoek door de ontwerper is geweigerd.

Voorts worden het zorgvuldigheidsbeginsel, het redelijkheidsbeginsel en het vertrouwensbeginsel geschonden nu onbeperkt afschriften kunnen worden gemaakt van de ontwerpplannen in het kader van onderhandelingen over het tracé, van het openbaar onderzoek, van vergunningsaanvragen, terwijl dat reproductierecht niet zou bestaan voor de burger die een afschrift wenst in het kader van de openbaarheid van bestuur.

5.1. De verwerende partij repliceert met betrekking tot het eerste middel dat in het bestreden besluit de aanvraag van de verzoeker wordt

verworpen op grond van de wet van 30 juni 1994 betreffende het auteursrecht en de naburige werken, nu een afschrift wordt gevraagd van een plan dat deel uitmaakte van een aanvraagdossier voor een stedenbouwkundige vergunning, waarvan de reproductie onder de bescherming van het auteursrecht valt. De verwerende partij vermocht zich op de wet van 30 juni 1994 te beroepen, gelet op artikel 12 van het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur. Een schending van het legaliteitsbeginsel en van artikel 32 van de Grondwet ligt aldus niet voor.

5.2. Met betrekking tot het tweede middel repliceert de verwerende partij dat de stad Torhout noch de vergunningverlenende overheid, noch de bestemming is van de stedenbouwkundige vergunning. Overwegingen aangaande hetgeen het bestuur aan de ontwerper van de plannen had kunnen opleggen, zijn irrelevant.

Voorts is hetgeen een instantie in de zin van artikel 3, 3° van het openbaarheidsdecreet van 26 maart 2004 te doen staat, ingeschreven in artikel 7 van dat decreet. Andere taken dan wel plichten, bijvoorbeeld om op eigen initiatief de auteur of de aanvrager van een vergunning te contacteren met het oog op het verkrijgen van een gratis en onbeperkt reproductierecht, heeft de instantie niet, noch ingevolge de regelgeving, noch ingevolge enig beginsel van behoorlijk bestuur. De verzoeker geeft overigens onvoldoende precies aan waarin de schending van de door hem aangevoerde beginselen van behoorlijk bestuur zou bestaan, zodat dit deel van het middel onontvankelijk is.

In de laatste memorie stelt de verwerende partij nog dat “(i)n het geval van een wettelijk verbod, voortkomend uit een federale wet, zoals bedoeld in artikel 12 van het openbaarheidsdecreet”, een belangenafweging, d.i. het openbaar belang van de openbaarmaking versus een ander belang, niet aan de orde is, het wettelijk verbod ter zake een afdoende weigeringsgrond vormende.

De afweging in concreto is dan ook beperkt tot het onderzoek of een wettelijk verbod tot openbaarmaking, i.c. bij het verlenen van een afschrift, stuitend op het auteursrechtelijk reproductierecht, aan de orde is, hetgeen in het bestreden besluit is geschied. De grondwettelijke status van het recht op openbaarmaking doet hieraan niets af, vermits de mogelijkheid tot het instellen

van beperkingen aan de openbaarmaking door de wet, in de Grondwet zelf staat ingeschreven.

Beoordeling

6. Artikel 32 van de Grondwet luidt als volgt:

“Ieder heeft het recht elk bestuursdocument te raadplegen en er een afschrift van te krijgen, behoudens in de gevallen en onder de voorwaarden bepaald door de wet, het decreet of de regel bedoeld in artikel 134”.

Artikel 7 van het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur luidt als volgt:

“De personeelsleden van instanties zijn verplicht om ieder natuurlijk persoon, rechtspersoon of groepering ervan die informatie zoekt waarover instanties beschikken, hierbij behulpzaam te zijn.

De instantie is verplicht aan ieder natuurlijk persoon, rechtspersoon of groepering ervan die erom verzoekt, de gewenste bestuursdocumenten openbaar te maken door er inzage in te verlenen, er uitleg over te verschaffen of er een afschrift van te overhandigen”.

Artikel 10 van hetzelfde decreet luidt als volgt:

“De in artikelen 11, 13, 14 en 15 bepaalde uitzonderingen worden geval per geval restrictief uitgelegd. Bovendien gebeurt dit in geval van artikelen 11, 14 en 15 met inachtneming van het met de openbaarmaking gediende openbaar belang”.

Artikel 12 van dit decreet stelt het volgende:

“De in artikelen 13 tot 15 bepaalde uitzonderingen gelden onverminderd de andere bij de wet, het decreet of de ordonnantie bepaalde uitzonderingen op de gronden die te maken hebben met de uitoefening van de bevoegdheden van de federale overheid, de gemeenschap of het gewest”.

In de memorie van toelichting bij het ontwerp van decreet betreffende de openbaarheid van bestuur wordt aangaande deze bepaling gesteld dat zij “verduidelijkt dat naast de in het decreet opgenomen uitzonderingsgronden ook nog de uitzonderingsgronden gelden die niet tot de materiële bevoegdheid van de Vlaamse wetgever behoren en in andere regelgeving bestaat” (Parl. St. VI. Parl. 2002-2003, nr. 1732/1, p.24).

Artikel 24, § 1 van dit decreet luidt als volgt:

“De beroepsinstantie spreekt zich uit over het beroep en brengt haar beslissing schriftelijk, per fax of per e-mail binnen een termijn van dertig kalenderdagen ter kennis van de aanvrager.

(...)

Indien de aanvraag tot openbaarmaking wordt afgewezen op grond van artikel 13, 2° of 6°, artikel 14, 3°, of artikel 15, § 1, 1°, 5° of 7°, dan neemt de beroepsinstantie contact op met de betrokkene en vraagt ze of de aanvrager toestemming krijgt om alsnog toegang te krijgen tot het gevraagde bestuursdocument.

Als de aanvraag tot openbaarmaking betrekking heeft op een bestuursdocument waarin een werk is opgenomen dat door een intellectueel recht beschermd wordt, wijst de beroepsinstantie in haar beslissing in ieder geval hierop”.

Artikel 1, § 1 van de wet van 30 juni 1994 betreffende het auteursrecht en de naburige rechten bepaalt onder meer:

“Alleen de auteur van een werk van letterkunde of kunst heeft het recht om het op welke wijze of in welke vorm ook, direct of indirect, tijdelijk of duurzaam, volledig of gedeeltelijk te reproduceren of te laten reproduceren”.

7. Het bestreden besluit is als volgt gemotiveerd:

“Overwegende dat het klopt dat, zoals gesteld in het beroepschrift, in het decreet van 26 maart 2004 de bescherming van het auteursrecht niet als uitzonderingsgrond voorkomt; dat de intellectuele eigendom volgens artikel 6, § 1, VI, lid 5, 7° van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen een federale aangelegenheid is; dat het ontbreken van regels op het vlak van de bescherming van intellectuele rechten, waaronder het auteursrecht, dus een gevolg is van de onbevoegdheid van de decreetgever; dat het decreet van 26 maart 2004 de federale regelgeving betreffende intellectuele rechten onverlet laat en instanties er dus niet van ontslaat die regelgeving te eerbiedigen bij het nemen van beslissingen over aanvragen tot openbaarmaking;

Overwegende dat artikel 1, § 1 van de wet van 30 juni 1994 betreffende het auteursrecht en de naburige rechten het recht om een werk van letterkunde of kunst te reproduceren op welke wijze en in welke vorm ook, direct of indirect, tijdelijk of duurzaam, volledig of gedeeltelijk, uitsluitend voorbehoudt aan de auteur; dat een werk de bescherming geniet van het auteursrecht als het van oorspronkelijkheid getuigt, wat inhoudt dat het werk de persoonlijke stempel draagt van de maker; dat de bescherming van rechtswege ontstaat;

Overwegende dat bouwplannen het vereiste individuele karakter vertonen om door het auteursrecht te worden beschermd; dat het overhandigen van een afschrift van het deelplan 7.8/23 van het aanvraagdossier zonder toestemming van de rechthebbende een schending inhoudt van het auteursrecht;

Overwegende dat de raadsman in het beroepsschrift inbrengt dat uit niets blijkt dat de rechthebbende om toestemming is aangeschreven en zich verzet tegen het overhandigen van een afschrift van het geviseerde deelplan; dat de regel nochtans niet is dat een instantie een afschrift van een auteursrechtelijk werk maar moet weigeren nadat de rechthebbende zelf voorafgaandelijk zijn toestemming heeft geweigerd; dat de vaststelling dat de openbaarmaking van een auteurswerk wordt gevraagd, volstaat om de aanvraag van de hand te wijzen; dat geen regel een instantie, alvorens te beslissen, verplicht de rechthebbende te vragen of hij akkoord gaat met het overhandigen van een afschrift van zijn werk; dat evenmin een regel bestaat die een instantie opdraagt met de rechthebbende contractueel te bedingen dat een gratis en onbeperkt recht van reproductie bestaat voor het maken van afschriften om te voldoen aan aanvragen tot openbaarmaking; dat het betoog van de raadsman over de onbewezen 'onmogelijkheid' om een toestemming tot reproductie te bedingen, geen wettelijke grondslag heeft;

Overwegende dat de beroepsinstantie voorts absoluut niet inziet hoe een instantie die het auteursrecht eerbiedigt, zich te buiten zou gaan aan misbruik van recht waardoor het grondwettelijke recht op passieve openbaarheid van bestuur volledig wordt uitgehold; dat de raadsman overigens deze bewering ook helemaal niet motiveert, laat staan aannemelijk maakt; dat de aangehaalde rechtsleer (...), waarin uit de memorie van toelichting van het vroegere decreet van 23 oktober 1991 betreffende de openbaarheid van bestuursdocumenten in de diensten en instellingen van de Vlaamse Executieve wordt geciteerd om het belang duidelijk te maken dat de toenmalige Vlaamse Regering aan passieve openbaarheid van bestuur hechtte, alleszins niet als een begin van uitleg kan doorgaan;

Overwegende dat de raadsman in zijn beroepsschrift tot slot aanvoert dat de stad Torhout en de NV AQUAFIN voordien wel afschriften hebben verstrekt van ontwerpplannen van de collector; dat de stad dan ook thans niet kan terugkomen van die houding zonder het vertrouwensbeginsel te schenden; dat het onnodig is te onderzoeken of deze loutere bewering op feiten berust; dat een instantie, eerdere beslissingen ten spijt, het auteursrecht moet eerbiedigen; dat het vertrouwensbeginsel niet kan worden aangevoerd om een instantie ertoe te verplichten een onwettige beslissing te nemen;

Overwegende dat de raadsman, na in eerste aanleg hetzelfde te hebben voorgehouden, in beroep herhaalt dat het gaat om milieu-informatie; dat deze vraag - milieu-informatie of niet -voor het beslechten van het beroep echter irrelevant is; dat, aangenomen dat het om milieu-informatie gaat, in overeenstemming met artikel 4 van de Richtlijn van 2003/4/EG van 28 januari 2003 inzake de toegang van het publiek tot milieu-informatie een afweging moet plaatsvinden tussen het algemeen belang gediend met de openbaarmaking en het belang gediend met de weigering; dat de beroepsinstantie geen redenen van algemeen belang ziet ten dienste

waarvan, ondanks de auteursbescherming, een afschrift moet worden bevolen, temeer daar de stad al heeft beslist dat het deelplan 7.8/23 wel voor inzage in aanmerking komt”.

8. Het eerste middel is geadstrueerd vanuit een foutief uitgangspunt. Naast de in het middel genoemde uitzonderingen op de openbaarheid vervat in de artikelen 13, 14 en 15 van het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur, kunnen er immers ook, zoals in casu, overeenkomstig artikel 12 van dit decreet, “andere bij de wet, het decreet of de ordonnantie bepaalde uitzonderingen op de gronden die te maken hebben met de uitoefening van de bevoegdheden van de federale overheid, de gemeenschap of het gewest” van toepassing zijn.

Dit wordt in het bestreden besluit zelf overigens ook uitdrukkelijk overwogen, en er wordt, als uitzondering op de openbaarheid van bestuur, beroep gedaan op de federale regelgeving betreffende de auteursrechten, zoals vervat in de wet van 30 juni 1994 betreffende het auteursrecht en de naburige rechten.

Het eerste middel is niet gegrond.

9. Wat het tweede middel betreft, kan de verzoeker vooreerst, gelet op de motivering van het bestreden besluit, niet worden gevolgd waar hij stelt dat in het bestreden besluit “gewoonweg” het auteursrecht wordt ingeroepen “om daaruit te besluiten dat er automatisch een onmogelijkheid bestaat tot de uitreiking van een afschrift van een auteursrechtelijk beschermd werk”.

In het bestreden besluit wordt de weigering van het afschrift gesteund op de “regels op het vlak van de bescherming van intellectuele rechten”, welke een “federale aangelegenheid is”. Gelet op artikel 12 van het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur wordt in het bestreden besluit terecht overwogen dat dit decreet “de federale regelgeving betreffende intellectuele rechten onverlet laat en instanties er dus niet van ontslaat die regelgeving te eerbiedigen bij het nemen van beslissingen over aanvragen tot openbaarmaking”. Meer concreet wordt in het bestreden besluit overwogen dat “bouwplannen het vereiste individuele karakter vertonen om door het auteursrecht te worden beschermd” en dat “het overhandigen van een afschrift van het deelplan 7.8/23 van het aanvraagdossier zonder toestemming van de

rechthebbende een schending inhoudt van het auteursrecht”. De verzoeker argumenteert niet dat de bouwplannen niet auteursrechtelijk beschermd zijn en ontkent niet dat alleen de auteur de reproductie kan toelaten.

Derhalve diende de Beroepsinstantie, vermits geen toelating van de auteur voorlag, en artikel 12 van het decreet, in tegenstelling tot het in artikel 10 bepaalde, geen belangenafweging voorschrijft, de vraag tot het verkrijgen van een afschrift van het plan, af te wijzen.

10. Uit artikel 24, § 1 van het decreet van 26 maart 2004 blijkt dat de decreetgever ervoor gekozen heeft om in geval de aanvraag tot openbaarmaking betrekking heeft op een werk dat door een intellectueel recht beschermd wordt de beroepsinstantie er niet toe te verplichten contact op te nemen met de betrokkene en te vragen of de aanvrager alsnog een afschrift krijgt.

Met de verwerende partij moet worden vastgesteld dat een instantie in de zin van artikel 3, 3° van het voormelde decreet van 26 maart 2004, geen plicht heeft om “op eigen initiatief (...) de auteur of de aanvrager van een vergunning te contacteren met het oog op het verkrijgen van een ‘gratis en onbeperkt reproductierecht’”. Niets belet trouwens de verzoeker zelf de toelating tot reproductie aan de auteur in kwestie te vragen. Hij kon dit reeds doen op het ogenblik dat hij gebruik heeft gemaakt van de mogelijkheid die de stad Torhout hem op 22 november 2007 uitdrukkelijk bood om inzage te komen nemen van het deelplan 7.8/23 in de kantoren van de technische dienst (zie randnr. 8 in het tussenarrest 208.335).

Door niet zelf aan de auteur te vragen toelating tot het afleveren van een afschrift te geven, heeft de stad Torhout de in het middel ingeroepen beginselen dus niet geschonden.

Hetzelfde geldt voor het hiermee verband houdende verwerpingsmotief van de Beroepsinstantie.

Het tweede middel is niet gegrond.

B. Derde middel

Standpunten van de partijen

11. In het derde middel voert de verzoeker het volgende aan :

“Schending van artikel 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen gecombineerd met de schending van artikel 4 van de Richtlijn 2003/4 van 28 januari 2003 inzake de toegang van het publiek tot milieu-informatie en het recht van verdediging en het recht op het instellen van een beroep tegen een potentieel onwettige stedenbouwkundige vergunning in het kader van de regelgeving inzake de ruimtelijke ordening.

14. Artikel 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen stelt dat elke bestuurshandeling formeel moet gemotiveerd zijn, met name dat in de akte de juridische en de feitelijke overwegingen moeten vermeld(...) worden die aan de beslissing ten grondslag liggen.

In casu moet vastgesteld worden dat de overweging die de Beroepsinstantie aanhaalt dat -mocht het daadwerkelijk om milieu-informatie gaan, de afweging van het algemeen belang gediend met de openbaarmaking versus het specifieke belang dat gediend is met de weigering van openbaarmaking, niet doet besluiten tot doorslaggevende redenen van algemeen belang in het voordeel van openbaarmaking, niet draagkrachtig noch pertinent is.

15. Het inzagerecht en het recht op afschrift dat verzoeker opeist, kadert immers binnen de beroepsprocedure die openstaat tegen een verlening van een stedenbouwkundige vergunning. Meer in het bijzonder is niet alleen verzoekers recht op verdediging in zake, maar ook het recht op verdediging van ieder belanghebbende bij de verleende stedenbouwkundige vergunning. Verzoekers recht op verdediging en recht op het instellen van een beroep tegen een potentieel onwettige stedenbouwkundige vergunning is de reden van algemeen belang die primeert boven het specifieke belang van de ontwerper van het tracé, waarvan zelfs niet geweten is of deze daadwerkelijk een beschermd auteursrecht heeft, noch of deze daadwerkelijk de reproductie voor deze concrete aanvraag heeft geweigerd.

16. Indien dit argument wordt aanvaard, betekent dit dat de ganse procedure van openbaar onderzoek en mogelijkheid tot indienen van een bezwaar in het kader van een aanvraag tot het bekomen van een stedenbouwkundige vergunning compleet wordt uitgehold.

Bijgevolg is ook dit middel gegrond”.

12. De verwerende partij repliceert onder meer dat het door de verzoeker aangehaalde recht van verdediging en het “beroepsrecht” in het kader van een betwisting over de openbaarheid van bestuur niet aan de orde zijn.

Bovendien heeft de verzoeker door de inzage in de plannen een voldoende kennis van het bestaan en de inhoud ervan, zodat hem “alle proceduremogelijkheden ter beschikking staan om het deelplan én zijn inhoud in het debat te (doen) betrekken”.

Beoordeling

13. Vooreerst dient te worden vastgesteld dat de verzoeker in het derde middel niet uiteenzet waarin de schending van “artikel 4 van de Richtlijn 2003/4 van 28 januari 2003 inzake de toegang van het publiek tot milieu-informatie” precies zou bestaan. Het middel is in zoverre niet ontvankelijk.

In zoverre de verzoeker voorts de schending aanvoert van artikel 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen, waar de verwerende partij in het bestreden besluit op hypothetische wijze de mogelijkheid overweegt dat het om milieu-informatie zou gaan, geeft het middel kritiek op een overtoollig motief. Aangezien kritiek op een overtoollig motief niet tot de nietigverklaring van het bestreden besluit kan leiden, is het derde middel in zoverre niet ontvankelijk.

De verzoeker verduidelijkt geenszins hoe hij concreet zou geschaad zijn in zijn “recht op verdediging”.

Hij toont niet aan in welk opzicht zijn “recht op het instellen van een beroep” geschaad werd door het weigeren van het gevraagde afschrift, daar waar de verzoeker werd uitgenodigd de plannen in te zien (zie randnr. 8 in het tussenarrest 208.335) in de kantoren van de technische dienst van de stad Torhout.

Het derde middel wordt verworpen.

C. Vierde middel

Standpunten van de partijen

14. De verzoeker voert in het vierde middel het volgende aan :

“Schending van de beginselen van behoorlijk bestuur, met name het vertrouwensbeginsel

17. Het vertrouwensbeginsel houdt in dat de burger moet kunnen betrouwen op een vaste gedragslijn van de overheid of op toezeggingen of beloften die de overheid in een concreet geval heeft gedaan. Het bestuur moet vermijden dat de burger in de rechtmatige verwachtingen welke hij uit het bestuursoptreden put, wordt gefrustreerd (...).

In het verleden heeft zowel Aquafin als het stadsbestuur steeds een afschrift geleverd van de ontwerpplannen van de collector.

Verzoekers rechtmatige vertrouwen is dan ook geschokt door de huidige weigering tot mededeling van ontwerpplannen, meer in het bijzonder het ontwerpplan 7.8/23.

De weigering tot afgifte van ontwerpplannen is bijgevolg ook om deze reden onwettig.

Het middel is dan ook gegrond”.

15. De verwerende partij repliceert dat het “volkomen irrelevant” is wat de n.v. Aquafin in het verleden al dan niet heeft gedaan op het stuk van het verschaffen van plannen. De verzoeker heeft zijn openbaarheidsvraag immers gericht tot de stad Torhout.

Dat de stad Torhout in het verleden al afschriften van plannen zou hebben verstrekt, is een loutere bewering van de verzoeker die hij niet staaft. Zelfs indien dit correct zou zijn, “rechtsfeit blijft dat (...) geen schending van een gewekt vertrouwen kan voorliggen contra legem, te weten de toepassing van de wet van 30 juni 1994 inzake het auteursrecht en de naburige rechten”.

Beoordeling

16. Het vertrouwensbeginsel kan enkel geschonden zijn wanneer eenzelfde overheid op een niet te verantwoorden wijze haar beoordeling heeft gewijzigd, bijvoorbeeld door terug te komen op toezeggingen of beloften die zij in een bepaald concreet geval heeft gedaan. In casu is de bestreden beslissing genomen door de Beroepsinstantie, zodat niet nuttig kan verwezen worden naar de houding van Aquafin en de stad Torhout. Het beroep op het vertrouwensbeginsel kan er bovendien, zoals de verwerende partij terecht stelt, niet toe leiden dat aan dwingende wettelijke bepalingen, zoals te dezen de wet van 30 juni 1994 betreffende het auteursrecht en de naburige rechten, voorbij wordt gegaan.

Het vierde middel is niet gegrond.

BESLISSING

1. De Raad van State verwierpt het beroep.

2. De verzoekende partij wordt verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 175 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van veertien maart 2012, door de Raad van State, Xe kamer, samengesteld uit:

Roger Stevens,	kamervoorzitter,
Johan Bovin,	staatsraad,
Jan Clement,	staatsraad,
bijgestaan door	
Astrid Truyens,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Astrid Truyens

Roger Stevens